

CUM STĂM CU VALORILE MORALE?

„MI-E GREU TITLUL DE EROU“

OMUL CARE A VĂZUT MOARTEA de Victor Eftimiu ● **TEATRUL NAȚIONAL DIN BUCUREȘTI** ● **Data reprezentației: 13 octombrie 1996** ● **Regia: Mihai Manolescu** ● **Decorurile: Victor Crețulescu** ● **Costumele: Diana Ioan** ● **Distribuția: Matei Alexandru (Alexandru Filimon), Adela Mărculescu (Raluca Filimon), Tania Popa (Alice Filimon), Mihai Fotino (Domnul Leon), Vlad Ivanov (George), Dan Puric (Vagabondul).**

Mai poate fi interesat publicul de azi de o piesă de Victor Eftimiu? Și încă de una scrisă „în trei zile”, după infailibila rețetă mărturisită chiar de autor („personaje puține, într-un singur decor, fără figurație...”? Regizorul Mihai Manolescu a crezut că da și „a citit-o” cu toată seriozitatea, încercând să ne propună o meditație la ordinea zilei, mai ales în timpul tensionatei și stresantei campanii electorale de care am avut parte. Până unde poate merge intruziunea politicului? Care pot fi consecințele confiscării oricărui gest uman de către politică?

Comedie spumoasă, de replică (uneori) scilpitoare și situație comică întoarsă pe toate fețele, cu un meșteșug care ajunge la artă, **Omul care a văzut moartea** se dovedește actuală nu în „coaja”, ci în miezul ei, în semnificațiile ce depășesc contingentul. Un lucru pe care l-a înțeles și scenografia simplă,

sugestivă, semnată de Victor Crețulescu și Diana Ioan, dar pe care l-au înțeles poate cel mai bine actorii, parcă și ei bucuroși să se regăsească într-un spectacol de „teatru-teatru” (dacă vreți, jucat „pe bune” sau „pe cinste”). E, pentru unii, o formă de teatru mai vechi, dar care are și ea dreptul la existență, ca oricare alta. Nu i-l dau criticii, ci publicul, cel pentru care se face teatrul. Teatrul adevărat, care nu se poate face decât cu actori adevărați. Așa cum sunt Dan Puric (excelent în rolul Vagabondului, care e mult mai mult decât atât, câtă vreme îl simțim atât de aproape de propriul nostru fel de a simți și gândi), Mihai Fotino (plin de șarm în sclifoselile farmacistului Leon), Matei Alexandru (de o tandră bonomie podgoreană în Alexandru Filimon), Adela Mărculescu (în rolul soției acestuia, Raluca Filimon, ce nu-și poate părâsi, nici ca viitoare soacră, cochetăriile adolescenței de odinioară). I-au secundat, relativ convingător, Vlad Ivanov (în fiul farmacistului) și Tania Popa (în Alice Filimon), actriță care mai are încă mult de lucrat pentru a-și aduce dicțiunea și accentul măcar prin preajma talentului real pe care îl are.

Entuziasta „validare” a piesei și spectacolului oferit de Naționalul bucureștean în deschiderea celei de a II-a ediții a Festivalului de teatru clasic de la Arad (13-20 octombrie 1996), răspunde și la întrebarea esențială a textului „Cum stăm cu valorile morale?”.

VICTOR PARHON

VĂNZĂTORII GLORIEI de Marcel Pagnol ● **TEATRUL BULANDRA** ● **Data reprezentației: 6 septembrie 1996** ● **Regia: Eli Malka** ● **Scenografia: Maria Miu** ● **Ilustrația muzicală: Adrian Enescu** ● **Distribuția: Petre Lupu (Bachelet), Cornel Scripcaru (Berlureau), Marius Capotă (Henri Bachelet), Șerban Cella (Grandel), Valeria Ogășanu (Doamna Bachelet), Adina Cartianu (Germaine), Marcela Motoc (Yvonne), Ion Besoiu (Lienville), George Ivașcu (Maurin), Zoltan Octavian Butuc (Dr. François), Dan Aștilean (Bernadac), Sandu Mihai Gruia (Martinot), Răzvan Săvescu (Ușierul); în alte roluri: Adrian Ciobanu, Constantin Drăgănescu, Cristina Buburuz.**

Vanzătorii gloriei este prima piesă a lui Marcel Pagnol, scrisă cu puțin după sfârșitul primului război mondial, care anunță tema principală a tuturor celorlalte: transformarea bruscă, sub imperiul necesității, a micului burghez temător, supus și cinstit, într-un rechin rapace, redutabil și lipsit de scrupule, perfect adaptat unei societăți în care nu se mai umblă cu finețuri. Dintre piesele lui cea mai cunoscută este **Topaze**, care a prilejuit un rol memorabil lui Grigore Vasiliu-Birlic și o adaptare cinematografică englezească în care am văzut-o, alături de Peter Sellers, pe una dintre stelele Bucureștiului dinainte de război, Nadia Grey *alias* Cantacuzino, cea care-i stărnise cândva lui Ionel Teodoreanu o mare pasiune neîmpărtășită.

Nu se putea imagina o alegere repertorială mai potrivită, subiectul piesei venind ca o mânășă bine strânsă pe mâna realităților noastre sociale. Un îmbogățit de război, Berlureau, dorind să constituie un partid, își asociază, pentru imagine, pe tatăl unui erou mort la datorie, Bachelet. Acesta din urmă,

PREMIERĂ PE ȚARĂ

Scenă din **Omul care a văzut moartea** de Victor Eftimiu la TNB (regia: Mihai Manolescu)

